

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY
PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása
Ügyintéző:
Tel:
E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira a rendőri intézkedés elleni panaszt a nem megfelelő előállításról szóló igazolás kiadásának vonatkozásában

h e l y t a d o k,

a rendőri intézkedés elleni panaszt egyebekben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a Panasztestület ügyfélszolgálatán személyesen terjesztette elő panaszát a vele szemben fogantatosított rendőri intézkedéssel szemben.

A panaszos a rendőri intézkedés előzményeként előadta, hogy fesztiválon vett részt a lányával. A fesztivál után beültek a lányával egy „kultur kocsnába” ahol a pultnál sört rendeltek, ennek elfogyasztása és kifizetése után a tulajdonos felszólította őket, hogy távozzanak. A panaszos nem akart elmenni, mert nem látott rá okot, erre kilökdösték őt a helyiségből, ekkor elhatározta, hogy a rendőrségen jegyzőkönyvet vetetnek fel a történetéről. A rendőrségen az ügyeletes tisztnek jelezték, hogy mi történt velük, mire a rendőr közölte, hogy ez a fogyasztóvédelemre tartozik. Az ügyeletes felvetette, hogy kimennek a helyszínre, megállapítani, hogy mi történt, majd mégis meggondolta magát és megpróbálta azzal háritani a dolgot, hogy a panaszos részeg.

A panaszos kérte, hogy szondázzák meg, azonban a rendőrök ezt nem tették meg, erre a panaszos kijelentette, hogy addig nem megy el, amíg nem vesznek fel jegyzőkönyvet. A panaszos ezután a rendőrség épületében a lányával együtt leült és várt, a lánya eközben próbálta lebeszélni arról, hogy maradjanak.

A panaszos szóváltásba került az ügyeletesel és a rendőrökkel, akik felhívták őt a távozásra, de a panaszos továbbra sem akart távozni addig, amíg nem veszik fel a jegyzőkönyvet. Ezek után a rendőrök testi kényszerrel alkalmazták a panaszossal szemben, próbálták lehúzni a lépcsőn, hogy távozzon. A lánya is próbálta azt elérni, hogy haza menjenek. A panaszost rángatták, leszorították a lépcső aljára, mivel a panaszos ellenállt, ezért előállították a rendőrségen * órától * óráig. Nem mondtak semmit a panaszosnak egyszerűen fogdába tették, nem közölték az előállítás célját, jogalapját, a ruházat átvizsgálást elvégezték és a letéti tárgyakat rögzítették.

A panaszos megsérült, így másnap kórházba ment, ahol felvették a látteleletet. Az előállításról szóló igazolást, az előállított kötelezettségeiről, jogairól szóló tájékoztatást, a letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyvet és a látteleletet a panaszos csatolta.

A panaszban foglaltak alapján a panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

1. a rendőrség intézkedési kötelezettséget, a jegyzőkönyv felvételének elmaradását;
2. az előállítás jogalapját, célját;
3. az előállítás időtartamát;
4. a tájékoztatás, valamint az előállításról szóló megfelelő igazolás kiadásának elmaradását;
5. a rendőrök általi bántalmazást.

II.

A Panasztestület a vizsgálat során megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében rögzített személyes szabadsághoz, a XX. cikkben rögzített testi-lelki egészséghez, továbbá a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

A Panasztestület álláspontja szerint a rendőrségnek nem keletkezett intézkedési kötelezettsége a panaszos bejelentése folytán, csupán segítségnyújtási kötelezettsége, amelynek eleget tett. A panaszos által kifejezetten sérelmezett jegyzőkönyvezéssel kapcsolatban a Panasztestület véleménye szerint a rendőrségnek nem keletkezett jegyzőkönyvezési kötelezettsége, mivel a panaszos által sérelmezett esemény fogyasztóvédelmi jellegű volt.

A Panasztestület a körülmények összességének értékelését követően arra az álláspontra jutott, hogy fennállt az előállítás feltétele, az Rtv. 33. (2) bekezdésének f) pontja megfelelő jogalapot biztosított az előállításhoz. Az előállítás időtartama miatt azonban a Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos személyi szabadságához való joga.

A bántalmazás kapcsán a Panasztestület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos testi épséghez fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

A Panasztestület a rendelkezésre álló iratok alapján úgy döntött, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a megfelelő igazolás kiadásának elmaradása okán sérült, egyebekben a tájékoztatások elmaradásával kapcsolatos panaszelem vonatkozásában úgy döntött, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A megvalósult alapjogsértés a Panasztestület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe

- a panaszos bejelentéséről jegyzőkönyv és a panaszos által csatolt mellékletek, előállításról szóló igazolás, járóbeteg vizsgálati lap;
- az előterjesztett panasz kiegészítése;
- Rendőrkapitányság vezetőjének a Panasztestület megkeresésére adott válasza;
- rendőri jelentés;
- a panaszossal szemben foganatosított előállítás végrehajtásáról szóló jelentés;
- a panaszossal szembeni kényszerítő eszköz alkalmazásának parancsnoki kivizsgálása;
- a panaszos előállításáról szóló igazolás;
- a panaszos előállítása során tett nyilatkozata és a jogairól, kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztató;
- jegyzék letéti tárgyakról;
- feljelentés szabálysértési ügyben;
- szakmai állásfoglalás.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos előterjesztett panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

IV.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

IV/1. A rendőrség intézkedési kötelezettsége, a jegyzőkönyv felvételének elmaradása

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése alapján *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés szerint *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint *„A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”*

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: szolgálati szabályzat) 8. § (1)-(3) bekezdése szerint *„(1) A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.*

(2) A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

(3) Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt.”

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrségen nem vettek fel jegyzőkönyvet a bejelentéséről, illetve a rendőrök nem mentek ki a helyszínre, ahonnan őt kitessékelték.

A rendőri jelentésben foglaltak tartalma szerint a szolgálata teljesítése során a járőrt arról tájékoztatta a Rendőrkapitányság objektumőre, hogy a Rendőrkapitányság épületében megjelent két szemmel láthatóan ittas személy, a panaszos és lánya.

A panaszos azt kifogásolta, hogy a „Kóborló koccintó” nevű vendéglátóhelyen szórakoztak, ahonnan „minden előzmény” nélkül kitessekelték őket. A panaszos az erre vonatkozó nemtetszését kiabálva nyilatkozta ki, amely miatt megkérték, hogy normális hangnemben beszéljen. Ennek a panaszos többszöri felszólításra sem tett eleget és továbbra is agresszív magatartást tanúsított, tette ezt annak ellenére, hogy a lánya is több alkalommal megpróbálta a panaszoszt kikísérni az épületből és kérte, hogy menjenek haza, mivel ittas állapotban van.

Az ittas állapotot a panaszos nem ismerte el és nemegyszer megjegyzést tett az aulában tartózkodó rendőrökre „senkiházinak” nevezte őket, illetve „Takarodjatok innen!” felszólítást intézte hozzájuk, mivel véleménye szerint nem intézkedtek.

A panaszos viselkedése, valamint kijelentései miatt a lánya több alkalommal elnézést kért a rendőröktől és továbbra is szerette volna azt elérni, hogy a panaszossal együtt a Rendőrkapitányság épületéből távozzanak. Ezen kísérleteknek azonban a panaszos hangosan kiabálva aktívan ellenállt, több alkalommal meglökte lányát és megütötte.

A rendőrök ezt követően a panaszoszt felszólították cselekményének abbahagyására és a rendőri felszólításnak történő engedelmségre, ellenkező esetben vele szemben szabálysértési eljárás kezdeményezésére kerül sor. A lánya továbbra is hiába kérte a panaszoszt, hogy menjenek haza, továbbfolytatódott a panaszos agresszív viselkedése és mindenképpen jegyzőkönyvet akart arról felvetetni, hogy őt a vendéglátóhelyről kiküldték.

A panaszos tájékoztatása megtörtént az általa sérelmezett esettel kapcsolatban, hogy az nem a rendőrség, hanem a fogyasztóvédelem, illetve a polgármesteri hivatal hatáskörébe tartozik, azonban ezt a panaszos nem volt hajlandó tudomásul venni.

Ezt követően, mivel a panaszos az újabb felszólítás ellenére is továbbfolytatta a kiabálást és az agresszív magatartást, ezért a rendőr utasította a gépkocsizó járőr szolgálatot, hogy nyújtsanak segítséget az objektumörnek a panaszos előállításához.

A panaszos a későbbiekben azt állította, hogy a vendéglátóhelyről „kilökték”, amellyel kapcsolatban sérülése nem keletkezett. Ezzel kapcsolatban tájékoztatták, hogy orvosi látelleletet vetessen fel, majd menjen vissza a Rendőrkapitányságra és tegye meg a feljelentést. Egyúttal felhívták a figyelmét arra, hogy panaszának felvételére csak abban az esetben kerülhet sor, amennyiben ittassága nem befolyásolja ebben, valamint bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetésével hamisan más nem vádolhat. Ezt tudomásul vette és úgy nyilatkozott, hogy feljelentést nem kíván tenni.

A későbbiekben a járőr megjelent a „Kóborló koccintó” vendéglátóhelyen ahol a tulajdonos elmondta, hogy a panaszos és a lánya * óra körüli időben érkeztek és a pulnál kialakított széken foglaltak helyet. A megérkezésüket követően a panaszos mind a mellette elhaladó, mind az asztaloknál helyet foglaló vendégek majdnem mindegyikébe belekötött, illetve agresszívan „beszólogatott” nekik. Ezt a magatartást azonban mindenki „tolerálta” a panaszosnak, mivel látták rajta, hogy ittas állapotban van. Amikor a cselekményét a panaszos továbbfolytatta a tulajdonos szólt neki, hogy ne inzultálja a vendégeket, mert ellenkező esetben megkéri őket, hogy hagyják el a helyiséget, ekkor utasította a pultost, hogy több alkoholtartalmú itallal ne szolgálja ki őket.

A felszólításnak a panaszos nem tett eleget, ezért a pultos távozásra szólította fel őket, amelynek nem engedelmességek, arra hivatkozással, hogy a megrendelt italt még nem fogyasztották el. A tulajdonos visszaadta részükre a már kifizetett italok árát, majd ismét távozásra szólította fel őket, amelynek végül eleget tettek és távozásukkor arrogánsan a pulton elhelyezett gyűjtőedénybe dobták a visszakapott pénzt.

A tulajdonos elmondta továbbá, hogy fizikai kontaktusba egyik személlyel sem került, nem fogta és nem lökte meg egyik személyt sem.

A pultban dolgozó további két személy * és * által előadottak a tulajdonos által elmondottakat támasztották alá.

Az eset idején a vendéglátóhelyen tartózkodó vendégek közül meghallgatásra került *, aki elmondta, hogy a panaszos és egy fiatalabb nő megérkezését követően, a panaszos több személlyel is arrogáns, durva hangnemben beszélt, amely provokációt figyelmen kívül hagyták látva az ittas állapotát.

Elmondta továbbá, hogy a fiatalabb nő nyugtatta a panaszoszt, de vele is agresszíven lépett fel, amelynek következtében a fiatalabb nő megütötte a panaszoszt oly módon, hogy annak szemüvege leesett. Hallotta amint a tulajdonos felszólítja őket a normális viselkedésre, amelynek ők nem engedelmesskedtek, majd újabb felszólítást követően a tulajdonos részéről látta, amint visszaadja részükre az ital árát. Nem sokkal később kiment a vendéglátóhely elé és azt észlelte, hogy a panaszos és a fiatalabb nő az étterem előtt a járdán kiabál egymással és a panaszos az ittas állapotából kifolyólag el is esett.

Megjegyezte, hogy a tulajdonos semmilyen erőszakot nem alkalmazott a két személlyel szemben, fizikai kontaktusba nem került egyikükkel sem, kizárólag verbálisan kommunikált velük és semmilyen sértő megjegyzést nem tett rájuk.

A szabálysértési feljelentésben foglaltak szerint a Rendőrkapitányságon *-n * órákor megjelent a panaszos és a lánya szemmel láthatóan ittas állapotban. A panaszos hangosan kiabálva mondta el a rendőrnek, hogy egy vendéglátó helyiségből kitétek őket, erre megkérte a rendőr, hogy a társadalmi normáknak megfelelően beszéljen, ekkor a panaszos az objektumórrel el kezdett veszekedni, hogy ő egyébként sincs szolgálatban és olyan rendőrrel akar beszélni, aki dolgozik.

Az aulában tartózkodott ekkor a szemlebizottság vezetője is aki szintén megkérte a panaszoszt a normális viselkedésre. A panaszos válaszul „lehülyézte és senkiházinak” nevezte a rendőröket, amiért nem mennek ki a helyszínre ahol őt sérelem érte, ekkor arról tájékoztatták, hogy a későbbiekben adatgyűjtés céljából kimennek a vendéglátóhelyre, azonban ezt a panaszos figyelmen kívül hagyta.

A panaszos lánya több alkalommal elnézést kért a rendőröktől és próbálta csitítani, valamint hazakísérni a panaszoszt, aki azonban aktívan ellenállt ennek a kísérletnek és többször meglökte a lányát és meg is ütötte, valamint folytatta a hangos kiabálást.

Ekkor a panaszos „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával fel lett szólítva a jogsértő cselekményének abbahagyására és hogy engedelmesskedjen a rendőri felszólításnak, azonban ennek továbbra sem tett eleget. Az ismételt felszólítás alkalmával figyelmeztetve lett, ha nem hagyja abba a cselekményét, akkor szabálysértés továbbfolytatása miatt előállítására kerül sor. Ezt a panaszos szintén figyelmen kívül hagyta és a jelen lévő rendőröket „lehülyézte”, valamint a Rendőrkapitányságon dolgozó valamennyi rendőrt „senkiházinak” nevezte.

Ezek után ismét fel lett szólítva a panaszos, hogy hagyja abba a kiabálást és távozzon a Rendőrkapitányság épületéből a lányával, mert előállítására kerül sor, erre a panaszos arrogáns hangnemben azt válaszolta, hogy akkor legyen előállítva.

Ezt követően a rádión értesített gépkocsizó járőr segítségével a panaszos előállítása megtörtént szabálysértés továbbfolytatása miatt.

A panaszoszal közölték, hogy cselekménye szabálysértést képez, ezért ellene szabálysértési feljelentést tesznek. A panaszos a feljelentés tényét tudomásul vette, nyilatkozni kívánt, a nyilatkozaton történő aláírásával a szabálysértés tényét elismerte.

A rendőrök a panaszossal nyugodtan és határozott hangnemben beszéltek, az intézkedés során empatikus és tisztelettudó volt hangnemük, a panaszos állításával ellentétben a rendőrök őt nem sértegették.

A panaszos az intézkedés megkezdésétől emelt hangnemben válaszolt a rendőrök kérdéseire, szavaival folyamatosan bírálta a rendőrséget, a rendőri intézkedést.

Ezzel kapcsolatban megállapítható, hogy az intézkedő rendőrtől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjától – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés, ugyanakkor a rendőri intézkedésnek mindenki köteles magát alávetni és a rendőr utasításának engedelmeskedni.

A panaszos részére megfelelő segítséget nyújtottak a Rendőrkapitányságon, azzal, hogy megkapta a megfelelő tájékoztatást az ügyével kapcsolatban, miszerint annak elintézése az önkormányzat, valamint a fogyasztóvédelem hatáskörébe tartozik. Sem az Rtv., sem a szolgálati szabályzat nem ír elő jegyzőkönyv felvételi kötelezettséget a rendőrnek olyan esetben amikor nem terheli intézkedési kötelezettség, különös figyelemmel arra, hogy a panaszos nem kívánt feljelentést tenni, csak annak tényét akarta jegyzőkönyvbe rögzíteni, hogy őt egy szórakozóhelyről kitéssékelték, ezzel kapcsolatban azonban a rendőrt nem terhelte ilyen jellegű kötelezettség.

A fentiek alapján a rendőröknek a panaszosi bejelentés alapján intézkedési kötelezettségük nem keletkezett, ennek ellenére a helyszínen megjelentek a panaszos által előadottak tisztázására, adatgyűjtés és tanúk meghallgatása végett, amelyet megfelelő módon rendőri jelentésben dokumentáltak.

A fentiekre figyelemmel, mivel e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel, a panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, ezért az ellenkező állítások értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el, így a panasz e tekintetben alaptalan.

IV/2. Az előállítás jogalapja, célja

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”*

Az Rtv. 33. (2) bekezdés f) pontja szerint *„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;”*

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Sztv) 216. § (1) bekezdése szerint *„Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.”*

A panaszos álláspontja szerint az előállítás jogalapja nem állt fenn.

Ez a törvényhely a rendőrnek mérlegelési lehetőséget biztosít az előállítás foganatosítására és a rendőrrre bízza, hogy a konkrét eset összes körülményeinek értékelése esetén él-e a lehetőséggel.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint objektumőri szolgálatot látott el a rendőr amikor *-n * órákor megjelent a Rendőrkapitányságon a panaszos és lánya, akik láthatóan ittas állapotban voltak. A panaszos arról tájékoztatta, hogy a „Kóborló koccintó” nevű vendéglátóhelyiségből kitessekkeltek őket, minden előzmény nélkül, ők csak az italukat fogyasztották. A panaszos az aulában folyamatosan kiabált, hangoskodott és a rendőri felszólításnak, hogy normál hangnemben beszéljen, nem tett eleget. A panaszost lánya több alkalommal felszólította, hogy menjenek haza és megpróbálta a panaszost a kezénél fogva kihúzni az épületből, de ennek a panaszos aktívan ellenállt és mindenképpen jegyzőkönyvet akart felvetetni arról, hogy bent járt a Rendőrkapitányságon. A panaszos továbbra is agresszívan viselkedett, ezért ismét felszólították a jogszerű magtartásra, ennek ellenére tovább kiabált.

Ezt követően az objektumőr értesítette a szolgálatirányítót, aki intézkedett, hogy a járőr jelenjen meg a Rendőrkapitányság épületében és nyújtson segítséget a panaszos előállításához. Ezek után került sor a panaszos előállító helyiségben történő elhelyezésére, vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazása nem vált szükségessé.

A rendőri jelentésből egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos előállítására azért került sor, mert vele szemben szabálysértés elkövetése merült fel, amelyre tekintettel a rendőrök indokoltnak tartották a panaszos előállítását kényszerítőeszköz alkalmazása nélkül.

A panaszos vonatkozásában konkrétan a „szabálysértést felszólítás ellenére továbbfolytató személy előállítása” szolgáltatott alapot az előállításra, további célja az elkövetett szabálysértések megszakítása, újabb szabálysértés elkövetésének megakadályozása, valamint a közrend megóvása volt.

A leírtakra tekintettel a rendőrök jogszerűen állították elő a panaszost, ezért a panasz alaptalan.

IV/3. Az előállítás időtartama

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésben foglaltak szerint „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján „A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint „*Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.*”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: szolgálati szabályzat) 31. § (7) bekezdésben foglaltak szerint „*Elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról. Betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni, ruházatát támadás vagy önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából a felügyeletet ellátó rendőrnek át kell vizsgálnia. A ruházat átvizsgálását a fogvatartottal ellentétes nemű személy nem végezheti, valamint nem lehet jelen, kivéve, ha az átvizsgálás technikai eszközzel történik.*”

A panaszos a Rendőrkapitányságon eltöltött időtartamot panaszolja, továbbá az előállítással kapcsolatos tájékoztatás elmaradását. A beadványában előadja, hogy * órától hajnal * óráig tartották bent a rendőrségen.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint a panaszos *-n * órákor ittas állapotban megjelent a Rendőrkapitányság épületében ahol jegyzőkönyv felvételét, valamint rendőri intézkedést kért, ahol előállítását követően *-n * órákor került szabadításra.

Ebben az esetben a panaszos a Rendőrkapitányság épületében hangosan kiabálva nyilvánította ki nemtetszését a jegyzőkönyv felvételének hiánya, valamint a rendőri intézkedés elmaradása miatt. A panaszos a rendőrök részéről segítségnyújtásként adott felvilágosításról nem vett tudomást, a cselekményének abbahagyására történő felszólítás ellenére a hangoskodással és a rendőrök irányába történő sértő megjegyzésekkel nem hagyott fel és nem hagyta el a Rendőrkapitányság épületét sem a rendőrök felszólításra, sem a lánya kérésére. A panaszos a lányával a verbális konfliktuson túl, fizikai konfliktusba is került.

Mivel a panaszos továbbra sem hagyta abba magatartását a rendőrök az előállítás tényleges foganatosítása mellett határozta, amelynek a jogalapját az Rtv. 33. (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata adta, tekintettel a panaszos magatartására, amely felvetette az Sztv. 216. § (1) bekezdésébe ütköző szabálysértés megvalósítását.

Az idézett törvényhely az intézkedő rendőr mérlegelésére bízza annak eldöntését, hogy előállítja-e az intézkedés alá vont személyt, vagy pedig adatait rögzítve később feljeleníti szabálysértés elkövetésére való hivatkozással.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata szerinti esetben az előállításnak három konjunktív feltétele van: egy jogszerűtlen magatartás, ami felveti a szabálysértés gyanúját, meghatározott személyhez (személyek csoportjához) célzott rendőri felszólítás a magatartás abbahagyására és a jogsértő magatartás továbbfolytatása. Bármely feltétel hiánya az előállítás jogszerűtlenségének megállapítását vonja maga után.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerinti előállítási ok tekintetében e törvényhely nem ad eligazítást abban a tekintetben, hogy a felszólítás ellenére a szabálysértést tovább folytató személy előállítása mi célból kell, hogy történjen, ugyanakkor a jelen eljárásban el kell döntenie, hogy a tényállás megvalósulása esetén foganatosított intézkedés az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányossági követelményeknek is megfelelt-e. A szükséges jogértelmezés elvégzéséhez a rendőrség alapvető feladatából, a közrend védelmi kötelezettségéből indul ki a hatóság. A közrend megóvása érdekében akkor célszerű előállítani a felszólítás ellenére a

jogsértő magatartását folytató személyt, ha az előállítás mellőzése azzal a veszéllyel jár, hogy az intézkedés alá vont további közrendet sértő, azaz jogsértő cselekményt követ el. A tényállás alapján megállapítható, hogy a panaszos helyszínen tapasztalt indulatos, aktív ellenszegülő magatartása miatt okszerűen merült fel annak lehetősége, hogy a felfokozott állapotban levő panaszos helyszínen hagyása esetén további jogsértő cselekményt követ el.

A panaszosi előállításra és a fogdában történő elhelyezésre az adott okot, hogy a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás ellenére is tovább folytatta. Ekkor került sor a panaszos ruházatának átvizsgálására, majd az előállító helyiségben történő elhelyezésére.

Az előállítás és az őrzés ideje alatt a panaszossal szemben más eljárási cselekmény nem került foganatosításra, annak ittas állapota miatt.

Egy ittas személy előállításakor, aki még a rendőrök előtt is agresszív, a lányát lökdösi és megüti, annál szükséges megvárni amíg kijózanodik, lehiggad és agresszív magatartásával felhagy.

Az előállítás időtartama alatt a panaszos ittas, agresszív állapotából következően a fogdába történő befogadása, ruházatának átvizsgálása, a szükséges iratok elkészítése, tájékoztatása a jogairól és a kötelezettségeiről, továbbá nyilatkoztatása sokkal több időt vesz igénybe, mint más esetben. A panaszos vonatkozásában továbbá adatgyűjtés dokumentálása, valamint a szabadon bocsátása történt meg.

A leírtakra tekintettel a rendőrök jogszerűen állították elő a panaszost, ezért a panasz alaptalan.

IV/4. A tájékoztatás, valamint az előállításról szóló megfelelő igazolás kiadásának elmaradása

Az Rtv. 33. § (4) bekezdésben foglaltak szerint *„Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”*

A panaszos sérelmezte, hogy nem kapott megfelelő tájékoztatást és papírt arról, hogy a Rendőrkapitányságon mi történt vele.

A Panasztestület a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy a panaszos a megfelelő tájékoztatást megkapta. Az előállításról szóló igazolás azonban nem került részére megfelelő módon kiállításra, ezért az igazolás nem megfelelő volta miatt a panasz e vonatkozásban megalapozott.

A rendőri feljelentésben foglaltak alapján megállapítható, hogy a panaszos tájékoztatása megtörtént az intézkedés célját illetően.

Az intézkedő rendőrök a panaszost tájékoztatták arról is, hogy vele szemben szabálysértés elkövetése miatt szabálysértési feljelentést tesznek, ennek tényét a panaszos tudomásul vette és annak elismerését aláírásával igazolta.

A fentiekből megállapítható a panaszos tájékoztatása az előállítás során megtörtént, ezt igazolja „Tájékoztató az előállított személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről” szövegű dokumentum, amelyen a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a

tájékoztatása megtörtént és aláírásával, valamint egy példány átvételével igazolt. A későbbiekben az előállítás okáról, valamint az Rtv-ben meghatározott panasztételi lehetőségről szóló tájékoztató is ismertetésre került a részére.

A rendőri jelentés szerint a panaszos vonatkozásában megállapítható, hogy a Rendőrkapitányságon előállító helyiségben helyezték el. A panaszos részére átadott és általa a beadványához csatolt előállításról szóló igazolás tanúsága szerint csak az előállítás kezdő időpontja került feltüntetésre. Az igazolás lényeges eleme, az előállítás időtartamára vonatkozó információ, vagyis annak időpontja, hogy a panaszos mikor került szabadításra, hiányzott.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a panaszos az eljárással kapcsolatos megfelelő tájékoztatást megkapta. Az előállításról szóló igazolás azonban nem került részére megfelelő módon kiállításra ezért az igazolás nem megfelelő volta miatt a panasz e vonatkozásban megalapozott.

IV/5. A rendőrök általi bántalmazás

Az Rtv. 17. § (1) bekezdésben foglaltak szerint *„A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”*

(2) bekezdés szerint *„A rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére - amint ez lehetséges - segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.”*

A panaszos sérelmezte, hogy vele szemben a Rendőrkapitányság épületében a rendőrök testi kényszert alkalmaztak, rángatták, próbálták lehúzni a lépcsőn, hogy távozzon és leszorították a lépcső aljáig.

A rendőri jelentésben foglaltak tartalma szerint *-n a panaszos és lánya ittas állapotban megjelent a Rendőrkapitányság épületében és azt kifogásolta, hogy a „Kóborló koccintó” nevű vendéglátóhelyen szórakoztak, ahonnan „minden előzmény” nélkül kitessékelték őket.

A panaszos a Rendőrkapitányság épületében kiabálva agresszíven viselkedett, a rendőröket szidalmazta, amit a többszöri rendőri felszólítás ellenére is tovább folytatott. A panaszost lánya több alkalommal megpróbálta csitítani és arra rávenni, hogy távozzanak kezénél fogva megpróbálta kihúzni az épületből, ezen kísérleteknek azonban a panaszos hangosan kiabálva aktívan ellenállt, több alkalommal meglökte lányát és megütötte.

A panaszos a későbbiekben azt állította, hogy a vendéglátóhelyről „kilökték”, amellyel kapcsolatban sérülése nem keletkezett, feljelentést nem kívánt tenni.

A meghallgatása során a vendéglátó helyiség tulajdonosa úgy nyilatkozott, hogy a panaszos inzultálta verbálisan a vendégeket, ezért távozásra szólította fel több alkalommal, amelynek végül eleget tett, de fizikai kontaktusba nem került a panaszossal.

A tulajdonos által elmondottakat erősítették meg az alkalmazottak, valamint egy vendég is, aki elmondta továbbá, hogy a panaszos nemcsak a vendégekkel volt durva és agresszív,

hanem azzal a fiatalabb nővel is akivel érkezett, amelynek következtében a fiatalabb nő megütötte a panaszt olyan módon, hogy annak szemüvege leesett. Elmondta továbbá, hogy nem sokkal később kiment a vendéglátóhely elé és azt észlelte, hogy a panaszos és a fiatalabb nő az étterem előtt a járdán kiabál egymással és a panaszos az ittas állapotából kifolyólag el is esett.

A panaszos állítását, amely egyébként önmagában is ellentmondásos, nem támasztották alá sem a helyszínen tartózkodók elmondásai, sem rendőri jelentésben foglaltak. A panaszos által benyújtott „Járóbeteg vizsgálati lap” tanúsága szerint bal oldala és jobb kéz II-es ujjá fáj duzzadt, a sérüléssel kapcsolatban azonban semmilyen arra vonatkozó adat nem került fel, amely a rendőri bántalmazást alátámasztaná.

A panaszos a beadványában nem fejtette ki, hogy ki és mikor bántalmazta ez miatt feljelentést sem tett. A rendőri intézkedés során kényszerítőeszköz alkalmazására nem került sor, úgy nyilatkozott, hogy a személyi szabadságának korlátozása alatt sérülése nem keletkezett, továbbá az intézkedés ellen panasszal nem élt.

A panaszosi sérülés kapcsán megjegyzendő, hogy a rendőri intézkedést megelőzően a lányával fizikai konfliktusba került, sőt el is esett, így nem bizonyítható, hogy mikor, hol és milyen körülmények között keletkezhetek a panaszos sérülései.

A rendelkezésre álló adatok mérlegelése alapján a rendőr által elkövetett bántalmazással kapcsolatban – figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét – a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául, így e tekintetben a panasz alaptalan.

V.

A Panasztestület jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalása során arra az álláspontra jutott, hogy fennállt az előállítás feltétele, az Rtv. 33. (2) bekezdésének f) pontja megfelelő jogalapot biztosított az előállításához. Az előállítás időtartama miatt azonban a Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos személyi szabadságához való joga.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett megállapítással az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint a panaszos *-n * órákor ittas állapotban megjelent a Rendőrkapitányság épületében ahol jegyzőkönyv felvételét, valamint rendőri intézkedést követelt, ahol előállítását követően *-n * órákor került szabadításra.

Ebben az esetben a panaszos a Rendőrkapitányság épületében hangosan kiabálva nyilvánította ki nemtetszését a jegyzőkönyv felvételének hiánya, valamint a rendőri intézkedés elmaradása miatt. A panaszos a rendőrök részéről segítségnyújtásként adott felvilágosításról nem vett tudomást, a cselekményének abbahagyására történő felszólítás ellenére a hangoskodással és a rendőrök irányába történő sértő megjegyzésekkel nem hagyott fel és nem hagyta el a Rendőrkapitányság épületét sem a rendőrök felszólításra, sem a lánya kérésére. A panaszos a lányával a verbális konfliktuson túl, fizikai konfliktusba is került.

Mivel a panaszos továbbra sem hagyta abba magatartását a rendőrök az előállítás tényleges foganatosítása mellett határoztak, amelynek a jogalapját az Rtv. 33. (2) bekezdés f) pontjának

I. fordulata adta, tekintettel a panaszos magatartására, amely felvetette az Sztv. 216. § (1) bekezdésébe ütköző szabálysértés megvalósítását.

Az idézett törvényhely az intézkedő rendőr mérlegelésére bízta annak eldöntését, hogy előállítja-e az intézkedés alá vont személyt, vagy pedig adatait rögzítve később feljelenti szabálysértés elkövetésére való hivatkozással.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata szerinti esetben az előállításnak három konjunktív feltétele van: egy jogszerűtlen magatartás, ami felveti a szabálysértés gyanúját, meghatározott személyhez (személyek csoportjához) célzott rendőri felszólítás a magtartás abbahagyására és a jogsértő magatartás továbbfolytatása. Bármely feltétel hiánya az előállítás jogszerűtlenségének megállapítását vonja maga után.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerinti előállítási ok tekintetében e törvényhely nem ad eligazítást abban a tekintetben, hogy a felszólítás ellenére a szabálysértést tovább folytató személy előállítása mi célból kell, hogy történjen, ugyanakkor a jelen eljárásban el kell döntenie, hogy a tényállás megvalósulása esetén foganatosított intézkedés az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányossági követelményeknek is megfelelt-e. A szükséges jogértelmezés elvégzéséhez a rendőrség alapvető feladatából, a közrend védelmi kötelezettségéből indul ki a hatóság. A közrend megóvása érdekében akkor célszerű előállítani a felszólítás ellenére a jogsértő magatartását folytató személyt, ha az előállítás mellőzése azzal a veszéllyel jár, hogy az intézkedés alá vont további közrendet sértő, azaz jogsértő cselekményt követ el. A tényállás alapján megállapítható, hogy a panaszos helyszínen tapasztalt indulatos, aktív ellenszegülő magatartása miatt okszerűen merült fel annak lehetősége, hogy a felfokozott állapotban levő panaszos helyszínen hagyása esetén további jogsértő cselekményt követ el.

A panaszosi előállításra és a fogdában történő elhelyezésre az adott okot, hogy a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás ellenére is tovább folytatta. Ekkor került sor a panaszos ruházatának átvizsgálására, majd az előállító helyiségben történő elhelyezésére.

Az előállítás és az őrzés ideje alatt a panaszossal szemben más eljárási cselekmény nem került foganatosításra, annak ittas állapota miatt.

Egy ittas személy előállításakor, aki még a rendőrök előtt is agresszív, a lányát lökdösi és megüti, annál szükséges megvárni amíg kijózanodik, lehiggad és agresszív magatartásával felhagy.

Az előállítás időtartama alatt a panaszos ittas, agresszív állapotából következően a fogdába történő befogadása, ruházatának átvizsgálása, a szükséges iratok elkészítése, tájékoztatása a jogairól és a kötelezettségeiről, továbbá nyilatkoztatása sokkal több időt vesz igénybe, mint más esetben. A panaszos vonatkozásában továbbá adatgyűjtés dokumentálása, valamint a szabadon bocsátása történt meg.

A leírtakra tekintettel a rendőrök jogszerűen állították elő a panaszost, ezért a panasz alaptalan.

VI.

Tekintettel a Ket. 35. § (1) bekezdésében foglaltakra „*Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfélnek és képviselőjének a nevét, lakcímét vagy*

székhelyét, az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelmét, továbbá meg lehet adni az elektronikus levélcímet, a telefax számát vagy a telefonos elérhetőséget.”

Figyelemmel arra, hogy a Panasztestület annak ellenére foglalt állást a rendőrök szolgálati fellépésének módja kapcsán, hogy arra kiterjedő panasz nem állt rendelkezésre, ezért azt érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) Az FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdés;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 35. § (1) bekezdés, 50. §, 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93/A. (7), (9) bekezdés, 2. § (1) bekezdés, 13. § (1) bekezdés, 17.§ (1) bekezdése, 24. § (1) bekezdés, 31. § (1) bekezdés, 33. § (2), (3), (4) bekezdései, 15. § (1) bekezdés;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 8. § (1-3) bekezdései, 31. § (7) bekezdése;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdés.

Budapest, 2016. március 29.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos**